

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
TỈNH HÀ NAM**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**

Bản án số: 01/2023/KDTM-PT

Ngày 21 - 3 - 2023

V/v Tranh chấp hợp đồng bảo hiểm

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH HÀ NAM**

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Nguyễn Quốc Trưởng.

Các Thẩm phán: Ông Nguyễn Mạnh Hùng và ông Nguyễn Thanh Hải.

- Thư ký phiên tòa: Bà Bùi Thị Thanh Huyền - Thư ký Tòa án nhân dân tỉnh Hà Nam.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Hà Nam: Bà Hoàng Thị Thơm - Kiểm sát viên tham gia phiên tòa.

Ngày 21 tháng 3 năm 2023, tại Trụ sở Tòa án nhân dân tỉnh Hà Nam xét xử phúc thẩm công khai vụ án thụ lý số 01/2022/TLPT-KDTM ngày 27 tháng 12 năm 2022 về Tranh chấp hợp đồng bảo hiểm.

Do Bản án kinh doanh thương mại sơ thẩm số 02/2022/KDTM-ST ngày 18 tháng 11 năm 2022 của Tòa án nhân dân huyện Thanh Liêm, tỉnh Hà Nam bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số 01/2023/QĐ-PT ngày 22 tháng 02 năm 2023, giữa các đương sự:

1. Nguyên đơn: Công ty TNHH Đ.X, địa chỉ: Thôn Nh, xã Ng, huyện Thanh Liêm, tỉnh Hà Nam. Người đại diện theo pháp luật : Ông Nguyễn Cao Đ - Chức vụ: Chủ tịch Hội đồng Quản trị kiêm Giám đốc Công ty. (có mặt)

2. Bị đơn: Tổng Công ty Cổ phần Bảo hiểm B. Đ địa chỉ: Số 95, phố Trần Thái Tông, phường Dịch Vọng, quận Cầu Giấy, Thành phố Hà Nội. Người đại diện theo pháp luật Ông Nguyễn Kim L - Chức vụ: Tổng giám đốc Có mặt.

3. Người giám định: Công ty TNHH Giám định V, địa chỉ : Số 12/72 đường L Tr, phường L Tr, quận Ngõ Q uyền, thành phố Hải Phòng . Người đại diện theo pháp luật: Ông Trương Văn Thắng - chức vụ: Giám đốc. (có mặt)

4. Người kháng cáo:

- Công ty TNHH Đ.X; địa chỉ: Thôn Nh, xã Ng, huyện Thanh Liêm, tỉnh Hà Nam.

- Tổng Công ty Cổ phần Bảo hiểm B. Đ; địa chỉ: Số 95, phố Trần Thái Tông, phường Dịch Vọng, quận Cầu Giấy, Thành phố Hà Nội.

- Công ty TNHH Giám định V; địa chỉ: Số 12/72 đường L Tr, phường L Tr, quận Ngô Quyền, thành phố Hải Phòng.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo Bản án sơ thẩm, các tài liệu có trong hồ sơ và diễn biến tại phiên tòa thì nội dung vụ án được xác định như sau:

Công ty TNHH Đ.X (gọi tắt là Công ty Đ.X) có 02 trạm biến áp loại 1.000KV sử dụng với mục đích để phụ tải vào đường dây 35KV, phục vụ cho việc khai thác và chế biến đá ở mỏ đá Nam Kinh thuộc thôn Nam Công, xã Thanh Tân, huyện Thanh Liêm, tỉnh Hà Nam.

Ngày 28/9/2020, Công ty bảo hiểm B. Đ khu vực Nam Sông Hồng (Gọi tắt là PTI Nam Sông Hồng) và Công ty Đ.X ký Hợp đồng bảo hiểm bảo hiểm cháy, nổ bắt buộc số: 0000123/HD/023-BDHN/PHH.TS.3.1/2020 theo quy định tại Nghị định 23/2018/NĐ-CP quy định về bảo hiểm cháy, nổ bắt buộc. Sau khi ký hợp đồng bảo hiểm, cùng ngày PTI Nam Sông Hồng đã cấp giấy chứng nhận bảo hiểm cháy, nổ bắt buộc số: 0000123/HD/023-BDHN/PHH.TS.3.1/2020, nội dung như sau:

Thời hạn hiệu lực bảo hiểm là 01 năm kể từ 10h00 ngày 28/9/2020 đến 10h00 ngày 28/9/2021; số tiền bảo hiểm: 3.000.000.000 VNĐ/2 trạm biến áp, mức khấu trừ: 10% giá trị tổn thất và không thấp hơn 10.000.000 đồng mỗi vụ, tối đa 1% số tiền bảo hiểm. Đối tượng được bảo hiểm: 02 trạm biến áp 1000KV tại thôn Nam Công, xã Thanh Tân, huyện Thanh Liêm, tỉnh Hà Nam.

Quá trình thực hiện hợp đồng:

Các bên đã thực hiện đầy nghĩa vụ của các bên trong hợp đồng. Trong thời gian hợp đồng có hiệu lực pháp luật đã xảy ra sự kiện cháy nổ trạm biến áp như sau: Khoảng 16h ngày 05/10/2020 tại Mỏ đá Nam Kinh, thôn Nam Công, xã Thanh Tân, huyện Thanh Liêm, tỉnh Hà Nam điều kiện thời tiết thời điểm trạm bị nổ thì thời tiết tạnh ráo bình thường (không có sấm, sét gì) khi công nhân đang sửa chữa thì cháy Trạm biến áp 1000KV là khu vực bị mất điện. Sau đó, Điện lực Thanh Liêm - Hà Nam đến kiểm tra và tời ngắt máy biến thế ra khỏi lưới điện, đồng thời lập biên bản kiểm tra xác định nguyên nhân cháy trạm, tổn thất trạm (gọi tắt là sự kiện bảo hiểm).

Sau khi xảy ra sự cố cùng ngày 05/10/2020, Công ty TNHH Đà Xen đã thông báo cho Công ty Cổ phần Bảo hiểm B. Đ về sự việc là cháy Trạm biến áp 1000KV. Sáng ngày 06/10/2020, Công ty Cổ phần Bảo hiểm B. Đ đã cử cán bộ đến hiện trường xảy ra sự việc cháy nổ - nơi đặt Trạm biến áp. Phía Công ty Bảo hiểm đã lập biên bản xảy ra sự việc và hai bên thống nhất đưa Trạm biến áp đi

kiểm tra. Phía Công ty Bảo hiểm đã chọn Công ty Giám định V về giám định tình trạng máy và nguyên nhân tổn thất máy biến áp 1000KV vào sáng ngày 7/10/2020.

Ngày 14/11/2020, Công ty Việt Tín có báo cáo giám định số 02 xác định nguyên nhân tổn thất như sau: Khi nguồn điện cao thế tăng đột ngột hoặc phụ tải tăng cao dẫn đến hiện tượng phóng điện giữa 02 cuộn dây cao - hạ tại pha B. Hiện tượng phóng điện là nguyên nhân trực tiếp gây nên tổn thất của máy biến áp này.

Ngày 25/11/2020, Công ty Việt Tín cũng có báo cáo giám định cuối cùng. Trong đó nêu nguyên nhân tổn thất như tại báo cáo Giám định số 02. Việt Tín đưa ra đánh giá xác nhận trách nhiệm và đưa ra căn cứ điểm loại trừ trách nhiệm bảo hiểm theo điểm a khoản 2 Điều 6 Nghị định 23/2018/NĐ-CP: Doanh nghiệp bảo hiểm không có trách nhiệm bồi thường bảo hiểm trong các trường hợp sau: “Máy móc, thiết bị điện hay các bộ phận của thiết bị điện bị thiệt hại do chịu tác động trực tiếp của việc chạy quá tải, quá áp lực, đoản mạch, tự đốt nóng, hồ quang điện, rò điện do bất kỳ nguyên nhân nào, kể cả do sét đánh”. Và kết luận tổn thất của máy biến áp (MBA) không thuộc trách nhiệm bảo hiểm cháy nổ bắt buộc.

Ngày 24/12/2021, công ty Việt Tín có Phụ lục bổ sung chứng thư giám định, nội dung bổ sung về nguyên nhân tổn thất của máy biến áp như sau:

Khi nguồn điện cao thế tăng cao đột ngột, hoặc phụ tải tăng cao dẫn đến hiện tượng phóng điện, đồng thời cách điện của cuộn cao và cuộn hạ áp pha B đã kém dẫn đến hiện tượng đoản mạch trong 02 cuộn dây cao - hạ của pha B bên trong máy. Hiện tượng mạch đã cung cấp một lượng năng lượng lớn dẫn đến phát nóng cục bộ rất nhanh, sinh ra nhiệt lớn làm cho dầu bị phụt ra gây tiếng nổ, phần dây đồng tiếp giáp giữa cuộn cao và hạ thế của pha B bị chảy ra.

Về nguyên nhân dẫn đến hiện tượng đoản mạch nêu trên thì: Các cuộn dây này được quấn và được ngăn cách với nhau bằng lớp giấy cách điện. Cuộn hạ áp là tôn lá thép không được quấn giấy cách điện xung quanh. Nên trong quá trình hoạt động lâu dài và/ hoặc giấy cách điện có chất lượng không tốt bằng vị trí khác dẫn đến các lớp giấy cách điện giữa cuộn cao – hạ áp bị giảm chất lượng, giảm tính cách điện. Khi nguồn điện tăng cao đột ngột hoặc phụ tải tăng cao, đồng thời tính cách điện thì giảm, kém gây nên hiện tượng đoản mạch”.

Nguyên đơn công ty Công ty TNHH Đà Xen có ý kiến như sau:

Công ty dừng sản xuất từ ngày 04/10/2020 để tiến hành sửa chữa máy móc và thiết bị của công ty nhưng trong quá trình sửa chữa vẫn dùng điện qua trạm biến áp để phục vụ cho sửa chữa đến khoảng 16h ngày 05/10/2020 khi công nhân đang sửa chữa thì có nghe tiếng nổ ngoài trạm biến áp số I tiếp theo là khu vực bị mất điện. Khi công nhân ra kiểm tra thì phát hiện dầu dẫn biến thể trào ra khỏi máy tại khu vực tiếp dẫn vào máy. Sau đó, Điện lực Thanh Liêm -

Hà Nam đến kiểm tra và tời ngắt máy biến thế ra khỏi lưới điện, đồng thời lập biên bản kiểm tra xác định nguyên nhân cháy trạm, tổn thất trạm.

Điều kiện thời tiết khu vực buổi trưa ngày 05/10/2020 có mưa bình thường, không có sấm, sét gì. Tới thời điểm trạm bị nổ thì thời tiết tạnh ráo bình thường, không có sấm, sét gì. Trước khi máy bị nổ công ty không sử dụng điện cho một thiết bị nào khác, mà chỉ sử dụng điện cho 01 máy hàn điện.

Công ty Đ.X đã mang Trạm biến áp 1000KVA-35/0,4KV sửa chữa tại Công ty cổ phần Chế tạo Biến áp Hà Nội, chi phí sửa chữa là 268.400.000 đồng. Ngày 15/10/2020, Công ty Đà Xen đã thanh toán xong cho Công ty cổ phần Chế tạo Biến áp Hà Nội (có Hợp đồng và hóa đơn).

Nay, Công ty TNHH Đ.X yêu cầu Tổng Công ty Cổ phần bảo hiểm B. Đ thanh toán chi phí sửa chữa Trạm biến áp với số tiền là 268.400.000 đồng. Và yêu cầu bồi thường doanh thu 10 ngày của Công ty TNHH Đ.X do Công ty phải ngừng sản xuất vì Trạm biến áp bị cháy là 70.000.000 đồng nhưng yêu cầu này công ty đã rút tại phiên tòa sơ thẩm.

Bị đơn Tổng Công ty Cổ phần Bảo hiểm B. Đ trình bày:

Căn cứ nguyên nhân tổn thất của Máy biến áp theo kết luận tại báo cáo giám định cuối cùng của công ty giám định độc lập Việt Tín ngày 25/11/2020: và Phụ lục bổ sung chứng thư giám định ngày 24/12/2020 thì nguyên nhân tổn thất của máy biến áp là do đoản mạch và thuộc điểm loại trừ theo quy định tại điểm a khoản 2 Điều 6 Nghị định 23/2018/NĐ-CP nên không thuộc trách nhiệm bảo hiểm của PTI nên PTI không thanh toán chi phí sửa chữa này.

Hợp đồng bảo hiểm được ký kết là hợp đồng bảo hiểm cháy nổ bắt buộc phạm vi bảo hiểm không bảo hiểm cho chi phí ngừng hoạt động kinh doanh vì Trạm biến áp bị cháy là 70.000.000 đồng. Vì vậy, không chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn.

Người giám định: Công ty TNHH Giám định V ông Trương Văn Thắng trình bày:

Ngày 06/10/2020, Công ty TNHH giám định Việt Tín (Việt Tín) nhận được Giấy yêu cầu giám định từ Công ty bảo hiểm khu vực Nam Sông Hồng (Gọi tắt là PTI Nam Sông Hồng) yêu cầu giám định tổn thất của máy biến áp (MBA) 1000kVA thuộc trạm biến áp Đ.X - huyện Thanh Liêm - tỉnh Hà Nam của Công ty TNHH Đ.X (Gọi tắt là Đ.X). Công ty đã tiến hành giám định MBA nêu trên bắt đầu lúc 09h30 ngày 07/10/2020.

Trong quá trình thực hiện giám định, với vai trò là Công ty giám định độc lập, giám định chi tiết mức độ tổn thất, thường xuyên liên hệ qua điện thoại, gửi email tới đại diện Đ.X để hướng dẫn, yêu cầu cung cấp giấy tờ liên quan vụ việc. Việc giám định, lập chứng thư giám định là hoàn toàn tuân thủ theo đúng quy định của pháp luật, trên quan điểm giám định hoàn toàn trung thực, khách quan, độc lập, không làm phương hại đến quyền và lợi ích của các bên liên quan.

Đối với yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn đề nghị Tòa án xem xét và giải quyết vụ án theo đúng quy định của pháp luật.

*Tại Bản án kinh doanh thương mại sơ thẩm số 02/2022/KDTM-ST ngày 18/11/2022 của Tòa án nhân dân huyện Thanh Liêm, tỉnh Hà Nam đã Quyết định:

Căn cứ các điều 30, 35, 40, 147, 217; 218; 271 và 273 của Bộ luật Tố tụng dân sự; các điều 513, 516, 517 của Bộ luật dân sự; các điều 259, 260, 303, 306 của Luật Thương mại; các điều 7, 8, 12, 29, 46, 48 Luật Kinh doanh bảo hiểm; Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của UBTV Quốc Hội. Nghị định số 23/2018/NĐ-CP ngày 23/02/2018 của Chính phủ quy định về bảo hiểm cháy, nổ bắt buộc.

Tuyên xử:

1. Chấp nhận một phần yêu cầu khởi kiện của Công ty TNHH Đ.X. Buộc Tổng Công ty Cổ phần Bảo hiểm B. Đ có trách nhiệm thanh toán chi phí sửa chữa Trạm biến áp với số tiền là 161.040.000 đồng (một trăm sáu mươi một triệu không trăm bốn mươi nghìn đồng chẵn)

2. Đình chỉ xét xử đối với yêu cầu bồi thường tổn thất do Công ty TNHH Đ.X phải ngừng sản xuất từ ngày 05/10/2020 đến 15/10/2020 (10 ngày) do Trạm biến áp 1000KVA-35/0,4KV bị cháy, nổ với số tiền là 70.000.000 đồng.

Ngoài ra, án sơ thẩm còn tuyên về án phí sơ thẩm và quyền kháng cáo cho các đương sự theo quy định của pháp luật.

Trong thời hạn luật định các đương sự kháng cáo:

- Ngày 29 tháng 11 năm 2022, Tổng Công ty Cổ phần bảo hiểm B. Đ kháng cáo đề nghị sửa toàn bộ nội dung bản án sơ thẩm theo hướng không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn vì do hiện tượng đoản mạch dẫn đến phóng điện thuộc trường hợp loại trừ trách nhiệm bảo hiểm theo quy định tại điểm a khoản 02 Điều 06 Nghị định số 23/2018/NĐ-CP ngày 23 tháng 02 năm 2018 của Chính Phủ và do không chấp nhận kết quả giám định.

- Ngày 30 tháng 11 năm 2022, Công ty TNHH Đ.X kháng cáo đề nghị chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của Công ty TNHH Đ.X, buộc Tổng Công ty Cổ phần bảo hiểm B. Đ thanh toán chi phí sửa chữa Trạm biến áp cho Công ty TNHH Đ.X với số tiền là 268.400.000đ.

- Ngày 30 tháng 11 năm 2022, Công ty TNHH Giám định Việt Tín kháng cáo đề nghị công nhận Công ty TNHH Giám định Việt Tín có đủ chức năng giám định tổn thất bảo hiểm vào thời điểm xảy ra việc cháy, nổ máy biến áp của Công ty TNHH Đ.X ngày 05/10/2020; công nhận kết quả giám định nguyên nhân và mức độ tổn thất máy biến áp của Công ty TNHH Giám định Việt Tín trong việc giải quyết vụ án đúng theo quy định của pháp luật.

* Tại phiên tòa phúc thẩm:

- Công ty TNHH Đ.X kháng cáo đề nghị chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của Công ty TNHH Đ.X. Và cho rằng, khi ký hợp đồng bảo hiểm, bên bán bảo hiểm không nêu các trường hợp loại trừ trách nhiệm bảo hiểm, bên bán bảo hiểm chỉ khẳng định “nếu cháy nổ đền bù thiệt hại toàn bộ, nhanh chóng”. Thừa nhận tại thời điểm cháy nổ thời tiết bình thường, không bị sét đánh, không có ai cố ý làm hư hỏng thiết bị, khi sửa chữa công ty vẫn sử dụng điện, chỉ sử dụng máy hàn công suất 200A sửa chữa thiết bị chống sét, máy nghiền đá nhưng không thể dẫn đến quá tải Trạm biến áp được, nguyên nhân đoản mạch do đâu phía công ty không rõ. Khi máy móc, thiết bị của công ty bị hư hỏng, công ty không áp dụng các biện pháp cần thiết hạn chế rủi ro, chống chập cháy Trạm biến áp. Sau khi xảy ra cháy nổ Trạm biến áp, công ty Giám định Việt Tín không đủ điều kiện giám định nguyên nhân cháy nổ.

- Công ty Cổ phần bảo hiểm B. Đ kháng cáo đề nghị sửa toàn bộ nội dung bản án sơ thẩm theo hướng không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn. Hợp đồng bảo hiểm cháy nổ là phòng ngừa rủi ro trong việc sử dụng thiết bị điện (Trạm biến áp) đối với bên mua bảo hiểm. Khi ký hợp đồng bảo hiểm các bên chỉ quan tâm đến tài sản bảo hiểm, thời hạn bảo hiểm, hiệu lực, giá trị hợp đồng bảo hiểm; Bên nhận bảo hiểm (bên bán) không giải thích về nội dung loại trừ trách nhiệm bảo hiểm, nội dung loại trừ trách nhiệm bảo hiểm được quy định trong hợp đồng mẫu do bên bán bảo hiểm ban hành. Căn cứ vào kết luận của Công ty Giám định Việt Tín kết luận hiện tượng *đoản mạch* dẫn đến phóng điện thuộc trường hợp loại trừ trách nhiệm bảo hiểm theo quy định tại điểm a khoản 02 Điều 06 Nghị định số 23/2018/NĐ-CP ngày 23 tháng 02 năm 2018 của Chính Phủ. Và thừa nhận không có căn cứ chứng minh Trạm biến áp bị quá tải, quá áp lực dẫn đến “đoản mạch”.

- Công ty TNHH Giám định Việt Tín thừa nhận không tham gia ký hợp đồng Bảo hiểm cháy nổ; không có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến hợp đồng bảo hiểm mà chỉ là cơ quan giám định được mời xác định nguyên nhân cháy nổ, và không có chức năng phán quyết nghĩa vụ trong hợp đồng. Tại thời điểm giám định, công ty không có giám định viên. Công ty xác định nguyên nhân cháy nổ Trạm biến áp do đoản mạch như sau: Nguyên nhân chính dẫn đến cháy nổ là do quá trình sử dụng dẫn đến lớp giấy cách điện bị giảm chất lượng, giảm tính cách điện là nguyên nhân dẫn đến cháy nổ, với nguyên nhân này người sử dụng không thể biết khi nào hư hỏng trạm biến áp. Không có căn cứ chứng minh trạm biến áp bị quá tải, không có căn cứ chứng minh nguồn điện tăng cao, kết luận giám định chỉ dựa vào các tình huống cháy nổ. Và loại trừ các yếu tố bị sấm, sét hoặc phá hoại dẫn đến bị hư hỏng Trạm biến áp.

* Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Hà Nam phát biểu quan điểm:

- Việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán, Thư ký, Hội đồng xét xử và người tham gia tố tụng đều thực hiện đúng, đầy đủ theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự. Đơn kháng cáo của các đương sự trong thời hạn luật định nên vụ án thuộc thẩm quyền xét xử cấp phúc thẩm.

- Về nội dung vụ án: Căn cứ khoản 2 Điều 308 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015, đề nghị Hội đồng xét xử sửa bản án kinh doanh thương mại sơ thẩm số 02/2022/KDTM-ST ngày 18/11/2022 của Tòa án nhân dân huyện Thanh Liêm theo hướng: Chấp nhận một phần kháng cáo của bị đơn Tổng công ty cổ phần bảo hiểm B. Đ; không chấp nhận kháng cáo của nguyên đơn Công ty TNHH Đ.X, Công ty TNHH giám định Việt Tín; nguyên đơn, bị đơn mỗi bên phải chịu 50% số tiền chi phí sửa chữa Trạm biến áp, tương ứng với số tiền 134.200.000đồng. Về án phí phúc thẩm: Đương sự phải chịu án phí theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu có trong hồ sơ vụ án được thẩm tra tại phiên toà và căn cứ vào kết quả tranh tụng tại phiên toà, nghe Kiểm sát viên phát biểu ý kiến, sau khi thảo luận và nghị án, Hội đồng xét xử nhận định:

[1] Về tố tụng: Đơn kháng cáo của Công ty TNHH Đ.X, Tổng Công ty Cổ phần bảo hiểm B. Đ Công ty TNHH Giám định Việt Tín trong thời hạn luật định nên vụ án thuộc thẩm quyền xét xử của cấp phúc thẩm.

Công ty TNHH Giám định Việt Tín không tham gia hợp đồng bảo hiểm với tư cách là bên có quyền hoặc nghĩa vụ nên không có quyền hoặc nghĩa vụ trong hợp đồng bảo hiểm. Cấp sơ thẩm xác định công ty TNHH Giám định Việt Tín là người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan là không chính xác.

Công ty TNHH Giám định Việt Tín được cử giám định xác định nguyên nhân dẫn đến cháy nổ, tuy nhiên công ty lại tự ý kết luận về trách nhiệm bảo hiểm “*..tổn thất của MBA không thuộc trách nhiệm Đơn bảo hiểm cháy nổ bắt buộc*” là vượt quá chức năng của cơ quan giám định dẫn đến bên nhận bảo hiểm từ chối nghĩa vụ bảo hiểm. Việc xác định trách nhiệm bảo hiểm do các bên tham gia hợp đồng bảo hiểm hoặc cơ quan có thẩm quyền giải quyết tranh chấp về bảo hiểm. Việc chấp nhận hay không chấp nhận kết luận giám định là vấn đề đánh giá chứng cứ trong quá trình giải quyết vụ. Vì lý do nêu trên Hội đồng xét xử xác định công ty TNHH Giám định Việt Tín không có quyền kháng cáo đối với Bản án sơ thẩm của Tòa án nhân dân huyện Thanh Liêm.

[2] Xét yêu cầu kháng cáo:

[2.1]. Xét yêu cầu kháng cáo của Công ty Cổ phần Bảo hiểm B. Đ:

Trong vụ án này các đương sự không có tranh chấp về quyền nghĩa vụ đóng tiền bảo hiểm, hiệu lực, đối tượng, phạm vi, thời hạn bảo hiểm; hậu quả thiệt hại do sự kiện cháy nổ nên đủ cơ sở kết luận: Khoảng 16h ngày 05/10/2020 tại Mỏ đá Nam Kinh, thôn Nam Công, xã Thanh Tân, huyện Thanh Liêm, tỉnh Hà Nam đã xảy ra cháy nổ Trạm biến áp số I loại 1000KV của Công ty TNHH Đ.X khi công nhân đang sửa chữa máy móc, thiết bị. Công ty TNHH Đ.X đã mua bảo hiểm bắt buộc, sự kiện cháy nổ trong thời hạn có hiệu lực của hợp đồng bảo hiểm.

Tổng Công ty Cổ phần Bảo hiểm B. Đ cho rằng: Sự kiện bảo hiểm không thuộc phạm vi trách nhiệm của PTI theo quy định điểm a khoản 2 Điều 6 Nghị

định 23/2018/NĐ-CP quy định như sau “Phạm vi bảo hiểm và loại trừ trách nhiệm bảo hiểm: Máy móc, thiết bị điện hay các bộ phận của thiết bị điện bị thiệt hại do chịu tác động trực tiếp của việc chạy quá tải, quá áp lực, đoản mạch, tự đốt nóng, hồ quang điện, rò điện do bất kỳ nguyên nhân nào, kể cả do sét đánh”.

Xét, theo Biên bản ngày 06 tháng 10 năm 2020 xác định “Các cuộn cao thế làm bằng chất liệu đồng sợi quấn thành cuộn được bọc giấy cách điện”. Xác định nguyên nhân “Hiện tượng phóng điện tại cuộn 0,4 KV pha B làm chảy dây đồng, cháy giấy cách điện, trào dầu trong MBA” về nguyên nhân dẫn đến hiện tượng trên đang thu thập hồ sơ để có căn cứ kết luận. Ngày 24/12/2021, Công ty Việt Tín có Phụ lục bổ sung chứng thư giám định, nội dung bổ sung về nguyên nhân tổn thất của máy biến áp như sau “Về nguyên nhân dẫn đến hiện tượng đoản mạch nêu trên do các cuộn dây này được quấn và được ngăn cách với nhau bằng lớp giấy cách điện. Cuộn hạ áp là tôn lá thép không được quấn giấy cách điện xung quanh. Nên trong quá trình hoạt động lâu dài và/ hoặc giấy cách điện có chất lượng không tốt bằng vị trí khác dẫn đến các lớp giấy cách điện giữa cuộn cao - hạ áp bị giảm chất lượng, giảm tính cách điện. Khi nguồn điện tăng cao đột ngột hoặc phụ tải tăng cao, đồng thời tính cách điện thì giảm, kém gây nên hiện tượng đoản mạch” nên thuộc vào điểm loại trừ của Hợp đồng bảo hiểm nên tổn thất của MBA 1000kVA.

Hội đồng xét xử xét thấy: Bản chất của Hợp đồng bảo hiểm cháy nổ là bảo hiểm rủi ro cháy nổ trạm biến áp do các yếu tố khách quan trong quá trình vận hành thiết bị, góp phần hạn chế thiệt hại đối với bên mua bảo hiểm. Trong vụ án này căn cứ vào kết luận giám định của công ty TNHH Giám định Việt Tín Hội đồng xét xử xác định sự kiện nổ trạm biến áp không do hành động cố ý mà do 02 yếu tố khách quan đó là sự xuống cấp (hao mòn theo thời gian) của thiết bị trong quá trình vận hành do “*lớp giấy cách điện giữa cuộn cao – hạ áp bị giảm chất lượng, giảm tính cách điện*” là nguyên nhân dẫn đến cháy nổ thiết bị nên sự kiện cháy nổ không thuộc trường hợp loại trừ trách nhiệm bảo hiểm theo quy định tại điểm a khoản 2 Điều 6 Nghị định 23/2018/NĐ-CP. Nguyên nhân thứ hai trong kết luận giám định xác định “*Khi nguồn điện tăng cao đột ngột hoặc phụ tải tăng cao, đồng thời tính cách điện thì giảm, kém gây nên hiện tượng đoản mạch*” là chưa rõ nguyên nhân do nguồn điện tăng cao hay do phụ tải tăng cao dẫn đến cháy nổ trạm biến áp, nếu do quá tải trong quá trình vận hành thì bên bảo hiểm phải có nghĩa vụ chứng minh để loại trừ nghĩa vụ bảo hiểm theo quy định điểm a khoản 2 Điều 6 Nghị định 23/2018/NĐ-CP. Biên bản giám định hiện trường ngày 07/10/2020 (BL 74) không có nội dung này. Nếu nguồn điện tăng cao đột ngột do yếu tố khách quan (do lưới điện hoặc lỗi do khai thác vận hành thiết bị) thì không loại trừ trách nhiệm bảo hiểm. Tại phiên tòa, công ty Giám định Việt tín không có căn cứ chứng minh nguồn điện tăng cao, phụ tải tăng cao là nguyên nhân cháy nổ Trạm biến áp. Từ những phân tích nêu trên Hội đồng xét xử không chấp nhận yêu cầu kháng cáo của bị đơn Tổng Công ty Cổ phần bảo hiểm B. Đ.

[2.2] Xét kháng cáo của nguyên đơn Công ty TNHH Đ.X: Khi công ty sửa chữa máy móc và thiết bị của công ty, trong quá trình sửa chữa vẫn dùng điện qua trạm biến áp để phục vụ cho sửa chữa là có rủi ro về điện cao hơn so với điều kiện hoạt động bình thường nhưng công ty không áp dụng các biện pháp cần thiết để bảo vệ chống đoản mạch nên phải chịu một phần thiệt hại tương ứng với mức lỗi cấp sơ thẩm xác định. Vì vậy, Hội đồng xét xử không chấp nhận kháng cáo của công ty Đ.X.

Từ những phân tích nêu trên, Hội đồng xét xử không chấp nhận toàn bộ kháng cáo của Tổng Công ty cổ phần Bảo hiểm B. Đ Công ty TNHH Đ.X. Và giữ nguyên Bản án kinh doanh thương mại sơ thẩm số 02/2022/KDTM-ST ngày 18/11/2022 của Tòa án nhân dân huyện Thanh Liêm, tỉnh Hà Nam.

Về án phí phúc thẩm: Do yêu cầu kháng cáo không được chấp nhận nên Tổng Công ty Cổ phần Bảo hiểm B. Đ Công ty TNHH Đ.X phải chịu theo quy định của pháp luật.

Các quyết định khác của bản án sơ thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết kháng cáo kháng nghị.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ Điều 293, khoản 1 Điều 308 Bộ luật Tố tụng Dân sự.

Không chấp nhận toàn bộ kháng cáo của Tổng Công ty cổ phần Bảo hiểm B. Đ và Công ty TNHH Đ.X. Giữ nguyên Bản án kinh doanh thương mại sơ thẩm số 02/2022/KDTM-ST ngày 18/11/2022 của Tòa án nhân dân huyện Thanh Liêm, tỉnh Hà Nam.

Căn cứ các điều 30, 35, 40, 147, 217; 218; 271 và 273 của Bộ luật Tố tụng dân sự; các điều 513, 516, 517 của Bộ luật dân sự; các điều 259, 260, 303, 306 của Luật Thương mại; các điều 7, 8, 12, 29, 46, 48 Luật Kinh doanh bảo hiểm; Nghị định số 23/2018/NĐ-CP ngày 23/02/2018 của Chính phủ quy định về bảo hiểm cháy, nổ bắt buộc; Hợp đồng bảo hiểm số 0000123/HD/023-BDHN/PHH.TS.3.1/2020 ký ngày 28/09/2020; Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của UBTV Quốc Hội.

Tuyên xử:

1. Chấp nhận một phần yêu cầu khởi kiện của Công ty TNHH Đ.X.

Buộc Tổng Công ty cổ phần Bảo hiểm B. Đ thực hiện nghĩa vụ bảo hiểm thanh toán chi phí sửa chữa Trạm biến áp cho Công ty TNHH Đ.X số tiền là 161.040.000 đồng (Một trăm sáu mươi một triệu không trăm bốn mươi nghìn đồng chẵn) .

2. Về án phí phúc thẩm:

- Tổng Công ty cổ phần Bảo hiểm B. Đ phải nộp 2.000.000 đồng (Hai triệu đồng). Đối trừ với số tiền tạm ứng án phí phúc thẩm 2.000.000 đồng Tổng Công ty cổ phần Bảo hiểm B. Đ đã nộp theo biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí

Tòa án số 0001234 ngày 05/12/2022 tại Chi cục Thi hành án dân sự huyện Thanh Liêm, Tổng công ty cổ phần Bảo hiểm B. Đ đã nộp đủ án phí kinh doanh thương mại phúc thẩm.

- Công ty TNHH Đ.X phải nộp 2.000.000 đồng (Hai triệu đồng). Đối trừ với số tiền tạm ứng án phí phúc thẩm 2.000.000 đồng Công ty TNHH Đ.X đã nộp theo biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0001235 ngày 06/12/2022 tại Chi cục Thi hành án dân sự huyện Thanh Liêm, Công ty TNHH Đ.X đã nộp đủ án phí kinh doanh thương mại phúc thẩm.

- Trả lại Công ty TNHH Giám định Việt Tín số tiền tạm ứng án phí phúc thẩm 2.000.000 đồng (Hai triệu đồng) đã nộp theo biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0001239 ngày 14/12/2022 tại Chi cục Thi hành án dân sự huyện Thanh Liêm.

Kể từ ngày có đơn yêu cầu thi hành án của người được yêu cầu thi hành án cho đến khi thi hành án xong tất cả các khoản tiền, hàng tháng bên phải thi hành án còn phải chịu khoản tiền lãi của số tiền còn phải thi hành án theo mức lãi suất quy định tại khoản 02 Điều 468 Bộ luật Dân sự năm 2015.

Trường hợp bản án được thi hành theo quy định tại điều 2 Luật thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các điều 6, 7 và 9 Luật thi hành án dân sự; Thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại điều 30 Luật Thi hành án dân sự.

Các quyết định khác của bản án sơ thẩm có hiệu lực pháp luật từ khi hết thời hạn kháng cáo kháng nghị.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:

- TANDCC tại Hà Nội.
- VKSND tỉnh Hà Nam;
- TAND huyện Thanh Liêm;
- Chi cục THADS huyện Thanh Liêm;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Nguyễn Quốc Trưởng